

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON O TREZORU
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, januar 2016. godine

**ZAKON
O TREZORU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

- (1) Ovim zakonom se uređuje uspostavljanje, nadležnosti i upravljanje trezorom u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).
- (2) Ovlaštenja trezora uključuju:
 - a) Prikupljanje svih sredstava javnog sektora i finansijske transakcije u budžetu i vanbudžetskim fondovima kao i utroške poreznih i neporeznih prihoda, taksi, naknada i drugih prihoda nastalih po osnovu pružanja javnih usluga i aktivnosti, kao i primitaka od finansijske i nefinansijske imovine, kredita, transfera i donacija (nepovratnih sredstava);
 - b) Transfere privremenih viškova novčanih sredstava između transakcijskih računa u okviru Jedinstvenog računa trezora (u daljem tekstu: JRT) s ciljem izmirivanja kratkoročnih dospjelih obaveza planiranih budžetom;
 - c) Održavanje sistema računovodstva i izvještavanja, te računovodstvene evidencije u skladu sa međunarodno priznatim standardima za računovodstvo u javnom sektoru;
 - d) Održavanje kontrole u upravljanju i računovodstvu kojom se uspostavlja odgovornost za transakcije javnih prihoda, primitaka, te rashoda i izdataka, uključujući ugovorene obaveze za buduća plaćanja;
 - e) Otvaranje i vođenje transakcijskih računa koji ulaze u sistem JRT;
 - f) Prijenos javnih prihoda sa depozitnog računa na transakcijske račune;
 - g) Prijenos javnih sredstava na račune sredstava za investiranje u skladu sa Zakonom o investiranju javnih sredstava („Službene novine Federacije BiH“, br. 77/04 i 48/08).

Član 2.

Definicije koje se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) **alokacija budžetskih sredstava** je ovlaštenje ministara finansija, odnosno rukovodilaca službi za finansije da u toku fiskalne godine, prema usvojenom budžetu, odobre budžetskim korisnicima, za svaki mjesec ili drugi vremenski period, raspoloživa budžetska sredstva.
- b) **budžet** je akt kojim se planiraju prihodi i primici, rashodi i izdaci Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradova i općina za period od jedne fiskalne godine.

- c) **budžetski korisnici** su ministarstva i ostali organi uprave, te ostali koji su u budžet uvršteni kao budžetski korisnici.
- d) **depozitni račun** je bankovni račun otvoren u poslovnoj banci u ime ministarstava finansija, odnosno službi za finansije, na koji se uplaćuju svi javni prihodi, a koji se na kraju radnog dana raspoređuju na transakcijske račune.
- e) **glavna knjiga trezora** je sistemska evidencija transakcija i poslovnih aktivnosti, prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, te stanja imovine, obaveza, potraživanja i izvora sredstava, koje su u skladu sa budžetom nastale tokom fiskalne godine, odnosno do određenog datuma, koja pruža informacije o transakcijama i poslovnim događajima u skladu sa propisanim kontnim planom i na nivou propisanih budžetskih klasifikacija. Glavna knjiga trezora sa JRT predstavlja osnovni sistem upravljanja javnim sredstvima.
- f) **interna kontrola** obuhvata organizaciju, politike i procedure koje se koriste da bi se osiguralo da vladini programi postižu namjeravane rezultate, da su resursi korišteni u ovim programima u skladu sa postavljenim ciljevima određene organizacije, da su programi zaštićeni od gubitaka, prevare i lošeg upravljanja i da su na raspolaganju pouzdane i pravovremene informacije koje se koriste pri izvještavanju, podršci i donošenju odluka.
- g) **JRT – Jedinstveni račun trezora** je sistem bankovnih računa budžeta, preko kojeg se izvršavaju uplate prihoda i primitaka, isplate rashoda i izdataka i evidentiraju u sistemu Glavne knjige trezora. JRT se sastoji od depozitnog računa otvorenog u poslovnoj banci, računa za investiranje, jednog ili više transakcijskih računa, od kojih je jedan glavni račun sa kojeg se izvršavaju nalozi za plaćanje u skladu sa Zakonom o unutrašnjem platnom prometu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 48/15), posebnog računa za upravljanje razvojnim sredstvima kao i posebnih računa za upravljanje dugom i međunarodnim ugovorima i po potrebi, transakcijskih računa za gotovinu. Svi ovi računi moraju se držati u ime ministarstava finansija, odnosno službi za finansije. Sistemom JRT se centralizira kontrola nad svim javnim prihodima u ministarstvima finansija, odnosno u službama za finansije.
- h) **javna novčana sredstva** su novčana sredstva naplaćena po osnovu poreznih prihoda, doprinosa, naknada, prihoda od pružanja javnih usluga i djelatnosti, primitaka od emitiranih vrijednosnih papira, kredita i zajmova, transfera i donacija. Sva javna sredstva se obavezno uplaćuju na JRT.
- i) **ministarstva finansija** podrazumijevaju Federalno ministarstvo finansija i kantonalna ministarstva finansija.
- j) **modificiran računovodstveni osnov nastanka događaja** je računovodstveni osnov prema kojem se prihodi evidentiraju i priznaju u razdoblju u kojem su raspoloživi i mjerljivi, a rashodi se priznaju u trenutku nastanka obaveze.
- k) **nadležno ministarstvo** je ministarstvo koje u svom razdjelu sadrži budžetske korisnike označene kao „budžetske glave“.

- I) **odbor za likvidnost budžeta** je tijelo kojeg imenuju ministri finansija, odnosno rukovodioci gradova, općina i vanbudžetskih fondova, a kojeg čine rukovodioci osnovnih organizacionih jedinica ili unutrašnjih organizacionih jedinica.
- m) **račun za investiranje javnih sredstava** je račun koji se može otvoriti u poslovnoj banci za investiranje raspoloživih javnih sredstava u skladu sa odredbama Zakona o investiranju javnih sredstava.
- n) **službe za finansije** podrazumijevaju službe za finansije u općinama, službe za finansije u gradovima i službe za finansije u vanbudžetskim fondovima (u daljem tekstu: službe za finansije).
- o) **trezor** je osnovna organizaciona jedinica unutar Federalnog ministarstva finansija, ministarstava finansija kantona, službi za finansije općina, gradova i vanbudžetskih fondova u kojoj se, u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima, obavljaju poslovi koji se odnose na planiranje izvršenja i izvršenje budžeta Federacije, kao i budžeta kantona, općina, gradova i finansijskih planova vanbudžetskih fondova; vođenje računovodstva i računovodstvenih politika; upravljanje novcem i vođenje JRT; upravljanje neangažovanim sredstvima i imovinom.
- p) **transakcijski računi** su bankovni računi otvoreni u poslovnim bankama u ime ministarstava finansija ili službi za finansije putem kojih se vrše svakodnevne transakcije vezane za izvršenje budžeta i finansijskog plana.
- r) **tansakcijski račun za gotovinu** u ime ministarstva finansija, odnosno službe za finansije se može otvoriti za blagajničko poslovanje.
- s) **vanbudžetski fondovi** su pravna lica osnovana na osnovu zakona koja se finansiraju iz namjenskih poreza i neporeznih prihoda, odnosno doprinosa. Vanbudžetskim fondovima, u smislu ovog Zakona, smatraju se: penzijsko-invalidski fond, zdravstveni fond, fond za zapošljavanje kao i drugi fondovi uspostavljeni po zakonu.
- t) **zaduživanje** je uzimanje kredita, zajmova ili izdavanje vrijednosnih papira.

II. POSLOVI I NAČIN RADA TREZORA

Član 3.

- (1) Ministarstva finansija, gradovi, općine i vanbudžetski fondovi uspostavljaju i upravljaju trezorom.
- (2) Trezorom kao osnovnom organizacionom jedinicom rukovodi pomoćnik ministra, odnosno rukovodilac službe za finansije.
- (3) Trezor je nadležan da obavlja sljedeće poslove: upravljanje novčanim sredstvima, upravljanje računima koji su u sistemu JRT-a, planiranje novčanih tokova, upravljanje plaćanjima, centralizovani obračun plaća, upravljanje računovodstvom u javnom sektoru i finansijsko izvještavanje o izvršenju budžeta.

(4) Trezor može, po potrebi, imati urede trezora i van svog sjedišta.

1. Planiranje izvršenja budžeta

Član 4.

Trezor je nadležan za izradu godišnjih i kvartalnih planova novčanih tokova, iskazanih po mjesecima, kojima se predviđa priliv i odliv sredstava na JRT, a koji predstavlja osnovu za izvršavanje budžeta.

Član 5.

- (1) Pri izradi planova novčanih tokova iz člana 4. ovog zakona trezor koristi informacije iz različitih izvora:
 - a) krajnje stanje na JRT za prethodni period;
 - b) predviđanje svih prihoda i primitaka na JRT;
 - c) predviđanje svih rashoda i izdataka;
 - d) predviđanje servisiranja duga;
 - e) projekcije inostrane pomoći i pozajmljivanja i
 - f) kretanja ključnih makroekonomskih parametara.

(2) Plan novčanih tokova razmatra i odobrava Odbor za likvidnost budžeta.

Član 6.

- (1) Odobreni planovi novčanih tokova iz člana 5. stav 2. ovog zakona, služe kao osnova za izradu prijedloga operativnih planova rashoda i izdataka budžetskih korisnika.
- (2) Ukoliko je planiran deficit, Odbor za likvidnost budžeta uz plan novčanih tokova predlaže mjere koje treba poduzeti u cilju pokrivanja deficit-a.

2) Izvršenje budžeta

Član 7.

- (1) Na osnovu odobrenih operativnih planova iz člana 6. stav 1. ovog zakona, u skladu sa procedurama trezora, budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi vrše unos obaveza za plaćanje u trezorsku aplikaciju.
- (2) Trezori u cilju izvršenja budžeta, odnosno finansijskog plana vrše sljedeće:
 - a) u skladu sa raspoloživim novčanim sredstvima i propisanim prioritetima za plaćanje, dostavljaju registar dospjelih obaveza ministrima finansija, odnosno rukovodiocima općinskih i gradskih službi za finansije i rukovodiocima vanbudžetskih fondova, na odobravanje plaćanja;
 - b) realizuju odobrena plaćanja.

(3) Budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi obavještavaju zainteresovane strane o plaćenim obavezama.

3) Centralizovana isplata plaća

Član 8.

(1) Trezor vrši centralizovanu isplatu plaća i naknada za budžetske korisnike i vanbudžetske fondove, na način da:

- a) uspostavlja i održava centralizirani sistem obračuna plaća;
- b) procjenjuje potrebna sredstva na osnovu utvrđenog nivoa plaća i naknada i ostalih neophodnih informacija koje osiguravaju budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi, kao i iznosima obaveza po osnovu poreza i doprinosa;
- c) izvršava isplatu plaća i naknada, kao i obaveza po osnovu poreza i doprinosa.

(2) Budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi su dužni da trezoru, u odgovarajućem platnom ciklusu, podnesu dokaz o zasnivanju i prestanku radnog odnosa svih zaposlenih za koje se plaće osiguravaju u budžetu, odnosno finansijskom planu.

4. Računovodstvena metodologija

Član 9.

(1) Federalno ministarstvo finansija je obavezno da razvija i održava kontni plan i standardnu budžetsku klasifikaciju, koji se koriste za evidentiranje i izvještavanje o finansijskim transakcijama i o stanju finansijske imovine i obaveza na svim nivoima vlasti i za sve vrste javnih sredstava.

(2) Kontni plan za budžet sadrži klasifikaciju aktive i pasive, prihoda i primitaka, rashoda i izdataka.

(3) Standardna budžetska klasifikacija sadrži: organizacionu klasifikaciju, klasifikaciju rashoda i izdataka budžeta po vladinim funkcijama, ekonomsku klasifikaciju, programsku i fondovsku klasifikaciju/izvori sredstava. Svi budžetski korisnici i fondovi koriste kontni plan za budžet.

(4) Federalno ministarstvo finansija može razviti i druge klasifikacije.

(5) Federalno ministarstvo finansija se pri utvrđivanju i uspostavljanju jedinstvenog sistema konta rukovodi međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i odgovarajućim zakonom.

Član 10.

(1) Trezori ministarstava finansija, odnosno službi za finansije po potrebi predlažu neophodne izmjene računovodstvene metodologije.

(2) Kantonalni, općinski, gradski i vanbudžetski trezori prijedloge iz stava 1. ovog člana dostavljaju federalnom trezoru, a federalni trezor nakon razmatranja tih

prijedloga može predložiti federalnom ministru finansija izmjene računovodstvene metodologije.

5. Finansijsko izvještavanje

Član 11.

- (1) Ministarstva finansija i službe za finansije izrađuju finansijske izvještaje u skladu sa propisom o sadržaju i načinu finansijskog izvještavanja iz člana 78. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.102/13, 9/14, 13/14, 8/15 i 91/15).
- (2) Ministarstva finansija i službe za finansije pri izradi finansijskih izvještaja rukovode se međunarodno priznatim standardima za računovodstvo javnog sektora.
- (3) Federalno ministarstvo finansija propisuje pripremu dodatnih finansijskih izvještaja.

6. Računovodstvena i interna kontrola

Član 12.

- (1) Rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor transakcija u organu kojim rukovode.
- (2) Odgovorna lica budžetskih korisnika uspostavljaju i održavaju sistem upravljanja i računovodstvene kontrole nad odobrenim budžetima i odobrenim finansijskim planovima, operativnim budžetima, naplatama prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplatama.
- (3) Federalni ministar finansija propisuje uslove i način uspostave i održavanja sistema upravljanja i računovodstvene kontrole.
- (4) U skladu sa propisom iz stava 3. ovog člana, budžetski korisnici čuvaju računovodstvene evidencije i dokumentaciju koja se odnosi na ugovorene obaveze, narudžbenice, fakture, ovlaštenja za plaćanja i druge evidencije o finansijskim transakcijama i događajima.
- (5) Odredbe st.1., 2., i 4. ovog člana primjenjuju kantoni, općine, gradovi i vanbudžetski fondovi.

III. SISTEM GLAVNE KNJIGE TREZORA

Član 13.

- (1) Trezorski način poslovanja sa javnim sredstvima podrazumijeva uspostavljanje jedne Glavne knjige trezora koja se vodi isključivo u trezoru, kao i postojanje i funkcioniranje JRT-a.

- (2) Ministarstva finansija i službe za finansije su nadležni za uspostavu i vođenje sistema Glavne knjige trezora i neophodne sisteme pomoćnih knjiga prema modificiranom akrualnom načelu obračunavanja, po kojem se prihodi priznaju kad su mjerljivi i raspoloživi, a rashodi se knjiže u periodu na koji se odnose.

Član 14.

Sistem glavne knjige trezora osigurava evidenciju svih transakcija i poslovnih aktivnosti u skladu sa propisanim kontnim planom i na nivou propisanih klasifikacija (organizacijska, klasifikacija rashoda i izdataka budžeta po vladinim funkcijama, ekomska programska i fondovska/izvori sredstava).

Član 15.

- (1) Svim transakcijama federalnog, kantonalnih, općinskih i gradskih budžeta i finansijskih planova vanbudžetskih fondova upravljaju ministarstva finansija, odnosno službe za finansije putem sistema Glavne knjige trezora. Sistem Glavne knjige trezora obuhvata sve prihode i primitke, rashode i izdatke, izvršene nabavke, obaveze i izmjene aktive, pasive i promjene izvora sredstava. Sve finansijske transakcije koje se odnose na budžet i finansijski plan evidentiraju se posredstvom Glavne knjige trezora, uključujući i transakcije koje se odnose na dugove i programe finansirane iz inostrane ili domaće pomoći.
- (2) U Glavnoj knjizi trezora vodi se evidencija vlastitih prihoda i donacija po budžetskim korisnicima.

Član 16.

Budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi vode pomoćne knjige koje čine sastavni dio sistema Glavne knjige trezora i čuvaju svu originalnu dokumentaciju o transakcijama u skladu sa propisom o knjigovodstvu iz člana 78. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 17.

Federalni ministar finansija propisuje procedure informatičke i funkcionalne zaštite računovodstvenog sistema Glavne knjige trezora i pomoćnih knjiga trezorskog poslovanja - modula.

IV. NAČIN VOĐENJA JEDINSTVENOG RAČUNA TREZORA

1. *Uspostava Jedinstvenog računa trezora*

Član 18.

- (1) Svi javni prihodi Federacije, kantona, općina, gradova i vanbudžetskih fondova moraju se uplatiti na JRT. JRT se nalazi pod isključivom nadležnosti ministarstava finansija, odnosno službi za finansije. Nijedna druga osoba ili institucija nema pravo raspolaganja nad ovim računima, ukoliko drugačije nije

utvrđeno općim ili pojedinačnim instrukcijama koje daju ministarstva finansija, odnosno službe za finansije. Svi javni prihodi se moraju uplatiti na depozitne račune ministarstava finansija, odnosno službi za finansije. Stanje sredstava na depozitnom računu na kraju dana se prebacuje na transakcijske račune. Sa depozitnog računa mogu se isplatiti samo više ili pogrešno uplaćeni prihodi koji se odnose na tekuću fiskalnu godinu. Ministri finansija posebnim pravilnikom određuju procedure povrata tih prihoda.

- (2) Vlastiti prihodi budžetskih korisnika, odnosno vanbudžetskih fondova moraju se također uplatiti na depozitne račune ministarstava finansija, odnosno službi za finansije. Ovi prihodi se troše u skladu sa posebnim uputstvom o načinu uplaćivanja i trošenja, koje propisuje federalni ministar finansija, kantonalni ministar finansija odnosno gradonačelnik, općinski načelnik.
- (3) Odabir banke za otvaranje računa za investiranje, transakcijskih računa i dobivanje ostalih usluga poslovnih banaka potrebnih za poslovanje trezora i JRT vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke.

Član 19.

Ministarstva finansija, odnosno službe za finansije ovlaštene su da otvaraju podračune u okviru JRT za prikupljanje namjenskih prihoda, primitaka i donacija i njihovo namjensko trošenje.

Član 20.

- (1) Ministarstva finansija, odnosno službe za finansije otvaraju transakcijske račune u poslovnim bankama. Transakcijski računi se koriste za plaćanje svih rashoda i izdataka. Stanje sredstava na svim transakcijskim računima sastavni je dio JRT.
- (2) Ministarstva finansija, odnosno službe za finansije, kao učesnici u unutrašnjem platnom prometu, su dužni, u skladu s odredbama Zakona o unutrašnjem platnom prometu, izabrati jedan od otvorenih transakcijskih računa za glavni račun, sa kojeg će se izvršavati plaćanje propisanih obaveza.

Član 21.

- (1) Ministarstva finansija, odnosno službe za finansije, otvaraju transakcijske račune za gotovinu neophodne za blagajničko poslovanje.
- (2) Stanja na transakcijskim računima za gotovinu se smatraju i vode kao sastavni dio JRT.

Član 22.

Ministarstva finansija odnosno službe za finansije investiraju bilo koji iznos sredstava sa JRT koji trenutno nije potreban za izvršenje budžeta, u skladu sa Zakonom o investiranju javnih sredstava.

2. Naplata i isplata preko JRT-a

Član 23.

- (1) Budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi odgovorni su za potpuno i blagovremeno uplaćivanje svih prihoda i primitaka na JRT.
- (2) Sa JRT-a se ne može isplatiti nijedan izdatak ukoliko nije odobren budžetom, odnosno finansijskim planom.
- (3) Federalni ministar finansija propisuje procedure u vezi sa uplatama i isplatama sredstava odnosno načinom izvršenja budžeta sa JRT-a.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 24.

Novčanom kaznom od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u ministarstvima finansija, službama za finansije općina, gradova i vanbudžetskih fondova, ako na način propisan ovim Zakonom:

- a) ne uspostave trezorski način poslovanja sa javnim sredstvima u roku i na način propisan odredbama ovog Zakona (član 27.);
- b) ne izradi planove novčanih tokova kojima se predviđa priliv i odliv sredstava na JRT i isti ne dostavi na odobravanje Odboru za likvidnost (čl. 4. i 5.);
- c) ne vrši centralizovanu isplatu plaća i naknada za budžetske korisnike i vanbudžetske fondove (član 8.);
- d) ne izrađuje finansijske izvještaje (član 11.);
- e) ne uspostavi i ne vodi sistem Glavne knjige trezora i neophodne sisteme pomoćnih knjiga (član 13. stav 2.);
- f) posredstvom Glavne knjige trezora ne evidentiraju sve finansijske transakcije koje se odnose na budžet i finansijski plan, uključujući i transakcije koje se odnose na dugove i programe finansirane iz inostrane ili domaće pomoći (član 15.);

Član 25.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice budžetskog korisnika, ako:

- a) prijedlog operativnih planova rashoda i izdataka budžetskih korisnika izradi suprotno odobrenim planovima novčanih tokova iz člana 5. stav 3. ovog zakona (član 6.);
- b) ne vrši unos obaveza za plaćanje u trezorsku aplikaciju u skladu sa procedurama trezora i odobrenim planovima novčanih tokova iz člana 5. ovog zakona (član 7.);
- c) nadležnom trezoru u odgovarajućem platnom ciklusu ne podnesu dokaz o zasnivanju i prestanku radnog odnosa svih zaposlenih za koje se plaće osiguravaju u budžetu, odnosno finansijskom planu (član 8.);
- d) u skladu sa pravilima ne čuvaju računovodstvene evidencije i dokumentaciju koja se odnosi na ugovorene obaveze, narudžbenice, fakture, ovlaštenja za plaćanja i druge evidencije o finansijskim transakcijama i događajima (član 12. stav 4.).

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26.

Kantoni, općine, gradovi i vanbudžetski fondovi su obavezni da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade svoje propise sa ovim Zakonom.

Član 27.

Kantoni, općine, gradovi i vanbudžetski fondovi su obavezni da u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostave trezorski način poslovanja sa javnim sredstvima u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 28.

Federalni ministar finansija će u roku od šezdeset dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti provedbene propise za primjenu ovog zakona i to:

- a) Upustvo o procedurama informatičke i funkcionalne zaštite računovodstvenog sistema Glavne knjige trezora i pomoćnih knjiga trezorskog poslovanja – modula (član 17.);
- b) Pravilnik o procedurama povrata više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda koji se odnose na tekuću fiskalnu godinu (član 18. stav 1.);
- c) Uputstvo o načinu uplaćivanja i trošenja vlastitih prihoda budžetskih korisnika i vanbudžetskih fondova (član 18. stav 2.);
- d) Uputstvo o izvršavanju budžeta sa JRT(član 23. stav 3.)

Član 29.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 58/02, 19/03 i 79/07).

Član 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

**OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O TREZORU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon), sadržan je u odredbama tačke d) Amandmana VIII. na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi s članom IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojem je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije BiH i fiskalna politika Federacije BiH, a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je ovlašten za donošenje zakona o obavljanju funkcija federalne vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Važeći Zakon o trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine donesen je Odlukom Visokog predstavnika te objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 58/02, od 19.11.2002. godine. Ovaj Zakon je u nepromijenjenom tekstu usvojio Parlament Federacije BiH i isti je objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 19/03, od 13.5.2003. godine. Ovako doneseni Zakon pretrpio je do sada jednu izmjenu i dopunu, koja je objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 79/07.

Razmatrana je opcija izrade izmjena i dopuna važećeg teksta Zakona, ali je zbog složenosti i obimnosti izmjena izrađen novi integralni tekst Zakona.

Razlozi za donošenje novog Zakona sadržani su, prije svega, u cilju harmonizacije sa novim Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine objavljenog u Službenim novinama Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15, kao i boljom regulativom odnosno unapređenjem propisa, s obzirom da su u praksi uočeni određeni problemi i nedostaci u njegovoj primjeni.

U ovom Zakonu pojedinim odredbama poboljšan je tekst i izvršene su korekcije tehničke prirode.

III. PRIMJEDBE I SUGESTIJE DATE TOKOM PRVE JAVNE RASPRAVE

Postupajući u skladu sa zaključcima doma Parlamenta Federacije BiH kojima je predlagajući naloženo obavljanje javne rasprave o Nacrtu zakona o trezoru u Federaciji BiH, Vlada Federacije BiH, kao predlagajući, odnosno Federalno ministarstvo finansija kao obrađivač navedenog propisa, pristupilo je poduzimanju aktivnosti u cilju provođenja javne rasprave. U tom smislu u prvom „pismenom dijelu“ javne rasprave objavljen je tekst Nacrtu zakona o trezoru u Federaciji BiH na službenoj web stranici Federalnog ministarstva finansija, te su istovremeno pismenim putem pozvani svi subjekti, koji na direktni ili indirektni način primjenjuju Zakon o trezoru, da u pismenom obliku dostave svoje primjedbe i sugestije na objavljeni tekst Nacrtu zakona.

a) PRIMJEDBE I SUGESTIJE DATE NA ODBORIMA PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Zakonodavno-pravna komisija je svojim aktom broj: 01/2-02-568/14 od 3.6.2014. godine dostavila primjedbe i sugestije na Nacrt zakona:

- „Komisija je jednoglasno sugerirala predlagajući, da se član 2. Nacrt zakona, a posebno odredbe pod b) i r), koje objašnjavaju značenja definicija budžeta i vanbudžetskih fondova, usklade sa važećim zakonima u Federaciji BiH“. **Prijedlog je prihvaćen.**

Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku je svojim aktom broj: 01/14-02-584/14-1 od 30.5.2014. godine dostavio primjedbe i sugestije na Nacrt zakona:

„da se u Nacrtu zakona, prije poglavlja V., doda novo poglavlje KAZNENE ODREDBE.. **Prijedlog je prihvaćen.**

b) PRIMJEDBE I SUGESTIJE DATE TOKOM JAVNE RASPRAVE

Ministarstvo finansija Hercegbosanske županije je svojim aktom od 30.7.2014. godine dostavilo primjedbe i sugestije na Nacrt zakona:

- e) „na koji račun se raspoređuju javni prihodi koji pripadaju Federalnom, gradskom ili općinskim proračunima, prilikom raspodjele iz RAS-a županijskih /kantonalnih riznica, na depozitni račun ili na odgovarajuće transakcijske račune.“ **Na ovo pitanje nije dan odgovor, jer pitanje nije iz domena Zakona o trezoru.**
- f) Da li je moguće svaki dan poštivati odredbe Zakona o riznici i da li je nužno potrebno provoditi opisanu proceduru svaki dan i na dan 31.12. tekuće godine. Što u slučaju kad je javni prihod uplaćen subotom na zadnji dan godine pa banka kreira fajl i izvod za staru godinu, a prvi radni dan u novoj godini je utorak 03.01. Da li opet županijske/ kantonalne riznice moraju organizirati dežurstvo za pražnjenje depozitnog računa subotom samo zato da depozitni račun bude na nuli? **Na ovo pitanje nije dat odgovor, jer se navedeno pitanje utvrđuje ugovorom sa depozitnom bankom.**
- g) Kako u sustavu JRR osigurati namjensko trošenje proračunskih sredstava u slučajevima Izvršnih sudskih rješenja. **Depozitni račun ne može biti predmet ovrhe po izvršnim sudskim presudama.**

Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona je svojim aktom od 29.7.2014. godine dostavio primjedbe i sugestije na Nacrt zakona:

„Nacrtom Zakona o trezoru predviđeno je da se odredbe ovog Zakona odnose na sve vanbudžetske fondove, a samim tim i na fondove zdravstvenog osiguranja. Poslovanje fondova zdravstvenog osiguranja je specifično i veoma je teško uskladiti poslovanje ovih fondova sa Zakonom o trezoru. Nepredvidivost nastanka određenih rashoda uzrokovanih epidemijama, povećanjem potrošnje lijekova, usluga liječenja van kantona, potrošnje ortopedskih pomagala otežava izradu i realizaciju finansijskih planova, predlažemo da se odredbe ovog zakona na odnose na fondove zdravstvenog osiguranja.“ **Prijedlog nije prihvaćen, jer je obaveza svih budžetskih korisnika uvođenje trezorskog poslovanja.**

IV. PRIMJEDBE I SUGESTIJE DATE TOKOM DRUGE JAVNE RASPRAVE

U skladu s tačkom 2. Zaključka Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine donesenog na 2. sjednici od 15. jula 2015. godine zadužena je Vlada

Federacije Bosne i Hercegovine da ponovo provede javnu raspravu na nivou skupština kantona.

Postupajući u skladu sa zaključcima doma Parlamenta Federacije BiH kojima je predlagajući naloženo obavljanje javne rasprave o Nacrtu zakona o trezoru u Federaciji BiH, Vlada Federacije BiH, kao predlagajući, odnosno Federalno ministarstvo finansija kao obrađivač uputilo je Nacrt zakona o trezoru u Federaciji BiH svim skupštinama kantona.

Skupština Tuzlanskog kantona je aktom broj: 02-02-592-3/15 od 1.10.2015. godine dostavila Zaključak i Mišljenje sa sljedećim sugestijama na Nacrt zakona:

- „Članom 2. stav 1. tačka I) nacrta Zakona o trezoru u FBiH, utvrđeno je da odbor za likvidnost čine rukovodioci osnovnih organizacionih jedinica. Teoretski, a i praktično može se desiti da u Ministarstvu finansija imaju samo dvije osnovne organizacione jedinice, da je jedan od rukovodilaca iste odsutan, te da Odbor ne može odobriti plan novčanih tokova, zbog čega predlažemo da se na kraju tačke I) dodaju riječi: "ili unutrašnjih organizacionih jedinica", (npr. šef službe izvršenja budžeta, šef službe centralizovanog obračuna plaća i sl.)“.
- Prijedlog je prihvaćen.**
- „Članom 3. stav 3. nacrta Zakona o trezoru u FBiH, utvrđene su nadležnosti trezora, a kako je članom 6. stav I. nacrta Zakona utvrđeno da su planovi novčanih tokova osnova za izradu operativnih planova rashoda i izdataka budžetskih korisnika, predlažemo da se u članu 3 stav 3. u drugom redu iza riječi: "tokova" dodaju riječi: "sačinjavanja instrukcije za izradu Operativnih planova rashoda i izdataka budžetskih korisnika". Naime, navedenu dopunu predlažemo u cilju preciznog definiranja da je u nadležnosti trezora priprema i izrada operativnih planova.“ **Prijedlog se ne može prihvati jer je traženo regulisano Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.**
- „U članu 6. Iza stava 1. Nacrta zakona o trezoru u F BiH dodati novi stav 2. koji glasi: Operativne planove rashoda i izdataka budžetski korisnici izrađuju na osnovu Instrukcije ministarstva finansija iz člana 53. Zakona o budžetima u F BiH.“ **Prijedlog se ne može prihvati iz razloga što je traženo regulisano Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.**
- „U članu 7. Nacrta zakona o trezoru u FBiH brisati stav 3. Naime članom 7. stav 3. utvrđena je obaveza budžetskih korisnika i vanbudžetskih fondova da obavještavaju dobavljače i druge zainteresirane strane o plaćenim obvezama. Ovo bi u praksi podrazumijevalo da se sačinjava pismena obavijest o svakom plaćenom računu, dnevno i šalje dobavljačima, a što u praksi znači da bi trebalo zaposliti novo lice koje bi obavljalo ove poslove obzirom na strukturu i obim plaćanja a posebno na način plaćanja, obzirom da se preko JRT vrše plaćanja za sve budžetske korisnike. Eventualno, moglo bi se razmisliti o mogućnosti da se vrši obavještavanje zainteresovanih strana o plaćenim obvezama ali se to u praksi i sada čini na zahtjev zainteresovane strane.“ **Ovaj prijedlog je prihvaćen.**
- „ U članu 8. stav 1. Nacrta zakona o trezoru u FBiH iza riječi „plaća i naknada“ dodati i riječi „dodataka na plaću“ obzirom da se putem centralizovanog obračuna i isplate plaća vrši i isplata dodataka na plaću.“ **Ovaj prijedlog se ne prihvata s obzirom da pojам plaća i naknada podrazumijeva i dodatak na plaću.**
- „U članu 18. stav 2. Nacrta zakona o trezoru u F BiH u drugoj rečenici je utvrđeno da se vlastiti prihodi troše u skladu sa posebnim uputstvom o načinu uplaćivanja i trošenja koje propisuje za kanton kantonalni ministar finansija. Podsjecamo da je

članom 24. stav 1. Zakona o budžetima FBiH utvrđeno da Vlada Uredbom uređuje vlastite prihode, način i rokove raspodjele , a Nacrtom Zakona o trezoru, kako smo gore naveli, ministar bi donosio Uputstvo o načinu uplaćivanja i trošenja. Predlažemo da se Uputstvom iz člana 18. stav 2. Nacrtu zakona o trezoru u FBiH propiše isključivo način uplaćivanja vlastitih prihoda a u cilju izbjegavanja duplog načina regulisanja trošenja“ **Primjedba se ne prihvata budući da su kantoni nadležni za donošenje Uredbe o utvrđivanju vlastitih prihoda, način i rokove raspodjele.**

- „U članu 18. stav 3. brisati riječi „depozitnog računa“. **Prijedlog se prihvata.**

Skupština Unsko-Sanskog kantona je aktom broj: 01/1-49-4-1069-1/15 od 14.10.2015. godine, dostavila Zaključak da Nacrt zakona o trezoru u FBiH ne sadrži kaznene odredbe, te se tim nedostatkom dovodi u pitanje primjena ovog zakona i odgovornost onih koji su nadležni za njegovu primjenu. **Prijedlog je prihvaćen.**

Skupština Zeničko- dobojskog kantona je aktom broj: 01-28-17789-1/15 od 5.10.2015. godine dostavila Zaključak i Mišljenje sa slijedećim sugestijama na Nacrt zakona:

- U članu 2. stav1. tačka 1) Nacrtu Zakona o trezoru u F BiH iza riječi: „Odbor za likvidnost budžeta je tijelo kojeg imenuju ministri finansija, odnosno rukovodioci gradova, općina i vanbudžetskih fondova , a kojeg čine rukovodioci osnovnih organizacionih jedinica“, dodati riječi „ s tim da u nedostatku dovoljnog broja rukovodioca osnovnih organizacionih jedinica, Odbor za likvidnost budžeta čine rukovodeći i ostali državni službenici, u skladu sa rješenjem ministara finansija, odnosno rukovodioca gradova, općina i vanbudžetskih fondova.“ **Ovaj prijedlog je prihvaćen na način da je iza riječi „osnovnih organizacionih jedinica“ dodat tekst „ili unutrašnjih organizacionih jedinica“.**
- „U članu 3. stav 3. iza riječi „Trezor je“ riječ „nadležan“ zamijeniti riječju „ovlašten““. **Prijedlog nije prihvaćen.**
- „U članu 5. stav 2. iza riječi „Plan novčanih tokova razmatra i odobrava Odbor za likvidnost budžeta“, dodati riječi „uz saglasnost vlade, odnosno izvršnog organa vlasti““. **Prijedlog se ne može prihvatiti iz razloga što je traženo regulisano Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.**
- „Član 6. potrebno je uskladiti sa čl. 53. i 63. Zakona o budžetima u F BiH“. **Prijedlog se ne može prihvatiti iz razloga što je traženo regulisano Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.**
- „U članu 7. u skladu sa članom 53. stav 4. Zakona o budžetima u F BiH dodati novi stav koji bi glasio: „Budžetski korisnici mogu stvarati obaveze do visine sredstava odobrenih budžetom.“ **Prijedlog se ne može prihvatiti iz naprijed navedenih razloga.**
- „U članu 7. stav 2. iza tačke b), dodati novu tačku c), koja bi glasila: „informišu nadležna ministarstva i budžetske korisnike o statusu izvršenih plaćanja i o iznosima sredstava koja ostaju raspoloživa u budžetu po klasifikacijskim pozicijama.“ **Prijedlog nije prihvaćen jer je navedeno regulisano članom 7. stav 3.**

- „U članu 12. stav 5. iza riječi „Odredbe st.1., 2. i 4. ovog člana primjenjuju“, dodati riječ „kantoni““. **Prijedlog je prihvaćen.**
- „U članu 2. predlažemo da se doda definicija pojma „interna revizija““. **Prijedlog se ne može prihvatići iz razloga što je traženo regulisano Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.**
- „Predloženo je da predlagatelj Zakona razmotri sugestije i primjedbe koje se odnose na propisivanje kaznenih odredbi, zatim normiranje odredbe o načinu zaduženja, otplate i izdavanja garancija, te kriterijima za određivanje prioriteta“. **Prijedlog je prihvaćen u dijelu propisivanja kaznenih odredbi, a sugestije vezane za način zaduženja, otplate i izdavanja garancija, te kriterija za određivanje prioriteta se ne prihvataju jer su regulisane Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u F BiH.**

Skupština Srednjobosanskog kantona je aktom broj: 01-02-504/15 od 7.10.2015. godine dostavila Zaključak da se u članu 2. alineja I) precizira sastav Odbora za likvidnost budžeta. **Prijedlog je prihvaćen.**

V. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Poglavlje I. OPĆE ODREDBE - utvrđuju se ovlaštenja trezora i definicije koje se koriste u Zakonu.

Poglavlje II. NAČIN RADA TREZORA - propisana je uspostava i nadležnost trezora, planiranje izvršenja budžeta, izvršenje budžeta, centralizovana isplata plaća, računovodstvena metodologija, finansijsko izvještavanje i računovodstvena i interna kontrola.

- **Planiranje izvršenja budžeta** - Trezor je nadležan za izradu planova novčanih tokova koje odobrava Odbor za likvidnost, a služi kao osnova za izradu prijedloga operativnih planova rashoda i izdataka budžetskih korisnika;
- **Izvršenje budžeta** - Budžet se izvršava na osnovu odobrenih operativnih planova u skladu sa raspoloživim novčanim sredstvima i utvrđenim prioritetima za plaćanje;
- **Centralizovana isplata plaća** - Trezor vrši centralizovanu isplatu plaća i naknada za budžetske korisnike i vanbudžetske fondove;
- **Računovodstvena metodologija** – računovodstvenu metodologiju (kontni plan i standardna budžetska klasifikacija) propisuje Federalno ministarstvo finansija za sve budžetske korisnike i vanbudžetske fondove;
- **Finansijsko izvještavanje** – budžetski korisnici i vanbudžetski fondovi izrađuju finansijske izvještaje u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji BiH;
- **Računovodstvena i interna kontrola** – propisana je odgovornost rukovodilaca za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor transakcija.

Poglavlje III. SISTEM GLAVNE KNJIGE TREZORA – propisuje se uspostava i vođenje sistema Glavne knjige trezora, kao i neophodnih pomoćnih knjiga.

Poglavlje IV. NAČIN VOĐENJA JEDINSTVENOG RAČUNA TREZORA – propisana je obaveza uspostave Jedinstvenog računa trezora (JRT), kao i naplata i isplata preko JRT.

- **Jedinstveni račun trezora** - propisana je obaveza uplate svih javnih prihoda Federacije, kantona, općina, gradova i vanbudžetskih fondova na JRT, uključujući i vlastite prihode i donacije, kao i ovlaštenja za otvaranje transakcijskih računa u okviru JRT i određivanje jednog glavnog računa;
- **Naplata i isplata preko JRT** – propisana je odgovornost za blagovremenu naplatu prihoda i primitaka i isplatu sredstava sa JRT do visine odobrene budžetom, odnosno finansijskim planom.

Poglavlje V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE – propisuje obavezu kantonima, općinama, gradovima i vanbudžetskim fondovima da u propisanom roku usklade svoje propise sa odredbama ovog Zakona. Propisuje obavezu Vladi i ministru finansija da u propisanim rokovima donešu provedbene propise, prestanak važenja postojećeg i stupanje na snagu ovog Zakona.

I. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.